

Izhaaja
dvakrat na mesec
ter stane za vse
leto 1 K 60 vin.,
za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati
blagovolijo naj se
poslata upravništvu
„Rodoljuba“ v Lju-
bljani, vsi spisi in
dopisi pa uredni-
štvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za oznanila
plačuje se od štiri-
stopne petit-vrste
16 vin. če se enkrat
tiska; 24 vin. če
se 2krat, in 30 vin.
če se 3krat ali več-
krat tiska.

Pisma izvolijo naj
se frankirati.
Rokopisi se ne
vračajo.

2. štev.

V Ljubljani, dne 22. januarja 1903.

XIII. leto.

Obč. volitve na Jese- nicah in njih posledice.

Z Jesenic, 16. januarja.

Že mesec preje, predno so bile razpisane volitve, je začela agitirati nemška stranka na Savi. Pred tremi leti je ista ponudila napredni stranki kompromis, letos pa, ker je bila prepričana, da strmoglavni sama občinski odbor in izvoli same svoje pristaše, je delala na svojo roko. Vršili so se shodi v tovarni in privatnih hišah. Delavcem se je grozilo z odpustom iz službe ter obrtnikom z bojkotom! Vsled strahu pred temi grožnjami so volili vsi delavci brez izjeme narodnosti ter brez razločka stranke, kandidate, ki jih je postavila nemška stranka. V III. in II. razred so postavili po enega Slovence, da bi tako preslepili tudi slovenske volilce zase; ta dva Slovenci sta pa popolnoma odvisna od tovarne. — Zanimiv je slučaj, kako so lovili volilce; Janez Mencingar (Maticelj) bi rad dobil pred 7. leti delo v tovarni, pa mu ga niso dali, češ, da je prestar. Pred volitvami pa so mu ponujali delo. On pa je odklonil in rekel: če sem bil pred 7. leti prestar za delo, kako da je mi ponujate sedaj? Pongrac je imel večer za večerom shode po javnih in privatnih prostorih. To je pravi „tip“ savskega Slovence. Sicer je bil ta le adjutant najstrašnejšega nacionalca „Hubra“, ki je bil določen za prihodnjega župana. Da je pa Pongrac šel še z večjo navdušenostjo v boj za mater „Germanijo“, kazali so mu od daleč županski stolec jeseniški. Vodja gradbenega vodstva, inspektor Frisch, je zatrjeval, da se ne bode vmešaval v naše zadeve, katere ga v resnici preklicano malo brigajo, vendar se je dal naposled vplivati od Luckmanna, da je volil sam, pritiskal na svoje podložne, ki so hoteli voliti na slovensko stran in enemu celo naravnost prepovedal voliti, če voli Slovence; enega je poslal pred volitvami v Podbrdo, drugega pa, ko je pri volitvi podžupana pokazal kot navdušen, neupogljiv Čeh svojo slovansko vzajemnost, poslal na predvečer, ko je imel voliti I. razred, v katerem je bil volilec, na Dunaj. K sreči je veljalo pooblastilo, katero je dal pred odhodom vrlemu možu, ki se tudi ni dal odstrašiti od svojega šefa ter volil s Slovenci.

Inšpektor se je dal voliti za odbornika in je bil navzoč med volitvijo I. razreda, dasi v tem razredu ni bil volilec, le da bi s tem ostrašil svoje podložne. Ta dva neustrašena Slovana sta že dobila plačilo v podobi službene prestave. Inženir Maks, najzagrizenejši nacionalca in najnovejši jeseniški luteranec, ki je strastno agitiral za nemške kandidate, dobi gotovo pohvalni dekret. Pozabiti pa ne smemo načelnika postaje Wieserja, ki, dasi tudi železniški uradnik na slovenski zemlji, ne zna nobene slovenske besedice, pokazal se je tudi izbornega agitatorja; gosp.

načelnik, nebodi Vas treba, mi dobro vemo, zakaj. — Wieser, Maks, inženir Köck so ustanovili in so udje „Südmarke“. Zdi se nam, da to ni dovoljeno železniškim uradnikom!

Oče vsega gibanja je bil vodja K. Luckmann. Slovenski zdravnik, Papež, star mož, bi bil vsled pritiska Nemcev kmalu umrl! Rekli so mu, da bo njegov zet, ki je uradnik v tovarni, ob službo, in da ne bo za svet, ki mu ga bo vzela železnica, skoraj nič dobil, ako ne voli z njimi. Ko smo videli vse to, smo jeseniški Slovenci obeh strank spoznali, da pade slovenski občinski odbor, polagoma cela Gorenjska dolina z njim, smo se zjedini, ne da bi se bila prodala narodno-napredna stranka klerikalcem, kar se vidi iz tega, da je sedaj več naprednih mož v odboru, kakor jih je bilo preje. Nemci so zahtevali 16 mandatov, t. j. vse, kar se jih na Jesenicah sploh voli. Voli se pa 15 odbornikov in 1 podžupan. Ostali so pa virilisti in podžupani jeseniških podobčin. Tovarniški Slovenci, ki so Slovenci le po imenu in se upajo take imenovati, kadar so eno uro stran od tovarne, so volili vsi z Nemci.

Taki Slovenci, ki Nemce volijo, so tudi trgovci in obrtniki, n. pr. štajerski po imenu Slovenec Jurij Krašovic, ki ga je zadela čast, da ga je celo volil ekselencia baron Schwegel, pogumni modrijan Blaž Olifčič in Jože Mencingar. Podžupana je izvolila nemška stranka. To je ljudi tako razvnelo, da se je volitve v III. razredu udeležilo do 400 volilcev. Volilo se je od 9. ure zjutraj do 11. ure ponoči in slov. kandidatje so prodrli z večino 40 glasov. Zmagala je naša slov. stranka; radost je bila velika in nasprotniki so se poizgubili kakor da bi jih bil pomel veter; torej je tovarna isti dan stala zastoj, ker se isti dan ni delalo, ampak na prejšnji praznik. V drugem razredu so si mislili Nemci, da so zagotovljeni zmage, zato so postavili kandidate Huber, Pongrac, Bachman itd. Padli so tudi v tem razredu s tremi glasovi. V I. razredu je bilo 21 volilcev, kateri so se volitve vsi udeležili, tudi častna člana eksel. baron Schwegel osebno, pl. Noot pa s pooblastilom, ki je bilo slučajno za to veljavno, ker je bila isti dan seja industrijskega sveta na Dunaju, čegar član je. Občina Jesenice se jima zahvaljuje za čast, ki sta ji izkazala s tem, da ji želita pogubo. Da smo prodrli v I. razredu le z enim kandidatom, gre zahvala nadučitelju Mediču, ki je v Ljubljani Slovenec, na Savi Nemec, v farovžu klerikalec, v gostilni liberalca torej „ein ganzer Mann“. Pred volitvami je obljubil, da se ne udeleži; a dan pred volitvami je vendar začutil, da bije v njem pristno nemško srce, ki mu je velevalo pred nedavnim časom drobiti in teptati Ciril Metodove užigalice v javnem lokalu. Gosp. nadučitelj, vprašamo, ali še veste, kdo je glasoval v občinski seji proti vsučilišču v Ljubljani?

Posledice: G. pravičnega Nemca in patriota, ki je volil s pooblastilom prej imenovanega Čeha, so črtali iz „Lesevereina“ in pevskega društva „Stahl u. Eisen“. Drugi, Poljak Zaleski, ki je bil stalen gost, je bil isti dan brez kosila, ker mu ga nemški kantiner Paar ni hotel dati in mu sploh nadaljno hrano odpovedal. Krojačici Mežik iz Jesenic so takoj odpovedali že naročeno delo. Enega delavca domačina pa odslovili iz tovarne. Vsi drugi, ki nismo volili s tovarno, pa s strahom pričakujemo preganjanja in zdi se nam, da imenovani ne ostanejo osameli. Po svoje je praznoval inženir Köck izid volitve, ki je kot rezervni častnik volil v I. razr. in sicer s tem, da je kazal osle in jeziki neki slovenski ženi pred njeno hišo, kar utegne imeti zanj še prav neprijetne posledice. O preganjanju Slovencev in o nagradah, ki se bodo delile Nemcem in renegatom, poročali bodemo v kratkem. Kar se tiče nemške šole, je pa resnica ta-le: nekaj nemških uradnikov je pred letom popraševalo tovarniške delavce, če so zato, da se njihov otroci nemško uče. Vsak je vedel, da mora reči da. S tem so dobili do 200 podpisov od staršev, ki niti nemške besedice ne znajo, kot njihovi otroci ne. Tudi po Jesenicah so hodili od hiše do hiše in lovili slovenske otroke za nemško šolo. Kdo je odredil zopet štetje nemških otrok, ne vemo, vemo pa, da niso bili to savški nemškutarji. Z vsem trudom imajo jedva 25 otrok. Radi bi pa poznali odlične slovenske rodoljube iz Save, za katere bi imel nemški občinski odbor vse drugače večjo važnost, kakor za jeseniške kmete in kočarje. Poznali bi tudi radi one tovarniške Slovence, ki so pomagali, da je zmagala jeseniška lista. Iz vsega tega je razvidno, da je imel ta boj res narodnostni pomen ter da se je res za to šlo, ali ostanejo Jesenice ali slovenske ali nemške. Naj si misli kedo o jeseniških naprednjakih, kar hoče, res pa je, da za uspeh volitev gre prav velika zasluga župniku Šinkovcu, ki je s tem popravil marsikaj, kar je preje zagrešil, ki se je javno izrazil, da voli rajši dr. Tavčarja, kakor nemškega nacionalca. Sledi še marsikaj zanimivega.

Državni zbor.

V soboto ob 5. uri popoldne se je zaključila najdaljša seja, ki jo je sploh kdaj imel avstrijski parlament. Celih 50 ur, odračunši 4 urnega prekinjenja v petek zjutraj, je bila zbornica neprenehoma zbrana. In to je zmogla le desetorica čeških radikalnih poslancev (agrarci in socialisti)! To neznatno številce je vladalo tri dni parlament ter spravilo vladno v nemale zadrege. Niti najbolj objestni in arogantni Nemci ne morejo odrekati češkemu radikalnemu spoštovanju za tolik uspeh, tembolj, ker to niso odvetniki, ali priznani poli-

tični govorniki, temuč so med njimi celo delavci (posl. Fresl je po poklicu steklarski delavec) in kmetovalci. V zavesti, da morajo iz ozirov za svoja načela in za ugled celega svojega naroda častno izvojevati zapričeto obstrukcijo jim je dala naravnost nezaslišane fizične moči. In zmaga je bila njihova, četudi le moralna. Udali so se le na opetovano posredovanje predsednika grofa Vetterja.

V nastopnem sledi poročilo, kjer smo ga v soboto prekinili. Posl. Choc je svoj govor, ki ga je pričel po 11. uri v petek, zaključil ob 3. uri v soboto zjutraj. Oba nemška glavna govornika sta se seveda odpovedala besedi, na kar se je nujnost odklonila. K stvarnim popravkom so se oglasili Zázvorka, Prášek in Kubr. — Potem je začel posl. Klofáč utemeljevati svoj nujni predlog, naj se predloži zakonski načrt o ednaki, splošni in direktni volilni pravici. Iz previdnosti, da si ohrani za daljši govor organe, je začel govoriti čisto tiho, vsled česar so začeli Vsenemci vpiti nadenj, da sploh ne govori, a ko tudi na poziv podpredsednika Kaiserja ni hotel glasneje govoriti, obdolžil je Iro govornika, da je rekel, da ga naj predsedništvo piha —, vsled česar je nastal hud vihar. Predsednik je moral vsled hrupa ob 1/5. uri prekiniti sejo za 10 minut. Ko se seja zopet nadaljuje, ponovi se še enkrat zmerjanje med češkimi radikali in Vsenemci. O 6. uri zjutraj je prišel v zbornico bolehnih predsednik Vetter ter prevzel predsedništvo. Takoj je začel opominjati govornika, naj govori glasneje ter naj ne čita podatkov. Ob 8. uri odtegne Klofáču besedo, potem ko je govoril skora pet ur. Generalna govornika — Nemca — se odrečeta besedi. Po zaključni besedi in nekaterih stvarnih popravkih se nujnost odkloni.

Ob 9. uri dobi besedo poslanec Czerny, da utemeljuje svoj nujni predlog glede kvalifikacije čeških šolskih nadzornikov. Govoril je do 1. ure popoldne. Med tem časom se je predsedništvu posrečilo doseči z obstrukcionisti premirje, na kar se ostali češki nujni predlogi rešijo prav hitro. Vsenemci odtegnejo svoje nujne predloge. Posl. Stein predlaga nujno, naj zbornica sklene, takoj vzeti v razpravo vladno predlogo o drž. proračunu za l. 1903. Nujnost se odkloni.

Sedaj šele pride zbornica k pravemu dnevnomu redu t. j. prvo branje slakorne predloge. Govorili so Kulp, Jaworski, Dubsky, Peschka in Barwinski. Izvoli se poseben odsek 48 članov, kateremu se izroči predloga v proučevanje. Ob 5. uri popoldne se seja zaključuje.

Finančni minister je predložil zakonski načrt o spremembi licenčnih pristojbin. Posl. Auspitz je naznanil, da odloži mandat. Interpelacije je vložil med drugimi tudi Pernstorfer s tovariši zaradi vmešavanja dunajskega dvornega odvetnika Bachrachá v aferi nadvojvode Leopolda Ferdinanda in Adamovičeve.

O nagodbi.

Razložil je novo sklenjeno nagodbo med Avstrijo in Ogrsko ministrski predsednik dr. Körber v avstrijskem parlamentu, storil je isto tudi Szell v ogrskem parlamentu, a iz nobene izjave ne dobi človek jasnega pojma, kaj je bilo v teh nagodbenih propozicijah takega, da je pogajanja zavlačevalo cela leta. Kdor bi dobil v roke razpravne protokole, bi pač to videl, za državljane se je marsikaj prikrilo.

»Nihče ni zmagovalc in nihče premagani«, tako je rekel po sklenitvi nagodbe pl. Szell. Srečni oni, ki verujejo, česar tudi ne vidijo. Carinska ednotnost med Avstrijo in Ogrsko pa je tudi unicum v vseh sodobnih državah tako glede razmerja produkcije, kakor tudi prebivalstva. V nagodbi tiči od nekdanj poosebljena hinavščina, ki ne prenaša odkrite in praktične kritike.

Vodilna misel nagodbe je politična, namreč ohranitev skupne monarhije in skupne armade. V finančnem oziru teži za tem, da se javni kredit preveč naglo ne prevrže. Gospodarsko naj bi nagodba skrbelo za mirni razvoj industrije. V kolikor se je ta naloga z novo nagodbo dosegla, pokazalo se bo šele potem, ko se bodo sklepale nove trgovinske pogodbe.

Ogrski ministrski predsednik je podal mnogo bolj razvidno pojasnilo o nagodbi kot dr. Körber. V prvo je bil k temu izzvan po poslancu Kossuthu, ki vodi precej vplivno stranko, potem pa se mu tudi ni bilo treba resnice tako bati, kakor Körberju, ker je dosegel nagodbo v takem smislu, da so lahko Madjari zadovoljni z njo. To je povedalo tudi opetno ploskanje pri njegovi razlagi; dr. Körber ni imel takega pritrjevanja vključno svojemu diplomatičnemu razvijanju.

Pri novem carinskem tarifu je bila prva naloga — po Szellovem zatrjevanju — gospodarske in industrijske interese obeh držav spraviti v primerno ravnotežje. Avtonomni carinski tarif pa je bilo treba tudi tako prikriti, da bo služil za podlago pri obravnavah za sklepanje novih trgovinskih zvez s sosednjimi državami. Vsled tega mora biti orožje v slučaju, da se take pogodbe na zunaj ne dosežejo.

Industrijske carine so se v marsičem zvišale, a Szell je razložil, da se je to zgodilo le pri takih predmetih, ki jih konzumirajo premožnejši sloji.

Sedaj pa si oglejmo, koliko je na tem resnice. Carina na pšenico se je zvišala od 3 K 50 h. na 7 K, na ječmen od 1 K 70 h. na 4 K, na oves od 1 K 79 h. na 6 K, na korožo od 1 K 19 h. na 4 K, na moko od 8 K 93 h. na 15 K. To so tedaj predmeti, ki jih konzumirajo le boljši sloji. In vse te predmete ima

Ogrska za izvoz, dočim jih mora Avstrija uvažati. Ali je potem kdo premagan? Podobno je glede prometa z živino! Za izvoz ogrskih pitanih svinj se je določilo 260 do 270 takih klavnice, ki smejo ogrske svinje tudi takrat direktno izvažati, ako je dotični kraj okužen. Za Avstrijo ni takih prednosti. Szellova poročila so končno zadovoljila celo Kossuthovo stranko.

Tako imamo zopet za 10 let urejeno državo, a splošna sodba je, da je to zadnja nagodba.

Spravne konference razbite.

Včeraj popoldne so se sestali nemški in češki udeležniki spravnih konferenc. V imenu Čehov je podal izjavo posl. Pacák, da se češki poslanci ne morejo pogajati na podlagi vladne predloge, ker stoje na stališču, da sta oba deželna jezika v celi deželi popolnoma enakopravna. — V imenu Nemcev je izjavil poslanec Eppinger, da se vsled česke izjave odtegnejo nadaljnemu posvetovanju. Zaman je posredoval ministrski predsednik, in ko je videl, da je vse zaman, se je molče priklonil in spravna konferenca je bila odpuščena. Nemci bodo seveda sedaj gonili staro pesem, da so spravno akcijo Čehi razbili, dasi vendar ni mogoče od Čehov zahtevati, da bi popustili načelo popolne enakopravnosti. To uvidi najbrže tudi vlada, ker se ni dr. Körber prav nič dotaknil te točke. Ako bi se pogajanja tudi še obnovila, na podlagi vladne predloge se to več ne zgodi. Zgoditi pa se mora nekaj v tem vprašanju prav kmalu.

Domače in razne novice.

— Poglavlje — o bisagi.

Slavnemu uredništvu »Rodoljuba« v Ljubljani. — V smislu § 19. tisk. zak. zahtevam, da sprejmete sledeči uradni popravek, glede na dnevno vest v 23. številki. Vašega lista: Ni res, da se dolinski duhovniki kakor živ Shylock niso hoteli odreči beri in da so krutega srca zahtevali, da morajo Ricmanjci, revni ljudje, dajati dvojno bero, domačemu duhovniku in še tujim; res pa je, da že 2 leti, od 1. jan. 1900. — 4. dec. 1902. ni bilo bere od dolinske duhovščine, in res je, da so podpisani in pred njim trije kaplani predlagali, naj se dohodek v naturalijah od kaplanij izloči iz fasije. Ni res, da so se dolinski duhovniki upirali ustanovitvi samostojne fare v Ricmanjih, in ni res, da so pri vladi iskali pomoči in da jim je vlada dala žandarje na pomoč, da bi iz revnega ljudstva izprešali bero; res pa je, da dolinski duhovniki radi ustanovitve samostojne fare v Ricmanjih niti vprašani niso bili in res, da so se Ricmanci sami po svojih zastopnikih c. kr. okraj glavarju in c. kr. namest. svetniku v Kopru g. Schaffenhauerju odgovorili ponujeni fari od c. kr. ministerstva z dne 3. sept. 1900. št. 24606, in res je, da sedanja dolinska duhovščina ni nikdar zahtevala žandarmerije za bero in tudi ji ni bilo ne ustmeno ne pismeno od kake oblasti naznanjeno, da ji je na ponudbo. — Dolina pri Trstu, dne 4. dec. 1902. — Jos. Zupan, župnik.

— **Pod Šusteršičevo komando.** Poslanci dr. Ferjančič in tovariši so v prvi letošnji seji poslanske zbornice vložili jako umestno interpelacijo glede zadnjih sodnih imenovanj v okrožju graškega nad sodišča. To interpelacijo, ki jo priobčimo v prihodnji številki, so podpisali posl.: dr. Ferjančič, Perić, dr. Kos, Plantan, Gabršček, Romančuk, dr. Korol, B. Jaworski, dr. Tavčar, Vujatović, dr. Kvekić, dr. Brzorád, Formánek, Biankini, dr. Heller, Heimrich, dr. Lang in vitez Berks. Kakor razvidno, manjkata na tej interpelaciji podpisa slovenskih poslancev dr. Ploja in Robiča, dasi se dr. Ferjančičeva interpelacija živo tiče tudi štajerskih Slovencev. Dejstvo, da dr. Ploj in Robič te interpelacije nista podpisala, ima svojo zgodovino. Interpelacija se je predložila v podpis tudi dr. Ploju in Robiču, a podpisala je nista. Ploj jo je dal Robiču, in ta je izjavil, da mora prej klub, to je Šusteršičev klub, vprašati, če je zadovoljen, da Robič in Ploj interpelacijo podpišeta in pristavi je Robič: mi smo pod načelništvom, Vi ste prosti. Umevno je ob sebi, da napredni poslanci ne trpe, da bi se njihove interpelacije predlagale dr. Šusteršiču v cenzuro in s tem nekako apeliralo, če on članom svojega kluba milostno dovoli podpisati kako interpelacijo ali ne. Ako je članom Šusteršičevega kluba prav, da jih ima njihov načelnik pod komando kakor nedorasle paglavce, je to njihova stvar. Sicer je jako smešno gledati na pr. starega Robiča, kako pleše po Šusteršičevem taktu ali — vsak naj po svoji fačoni postane izveličan. Konstatujemo pa, da sta navzoča Hrvata, Perić in Biankini, interpelacijo radovoljno podpisala, čeprav sta tudi člana Šusteršičevega kluba, druge podpise pa so dali Mladočehi in Malorusi brez vsakega ugovora. Tako se bodo tudi v bodoče interpelacije podpisavale in vlagale — brez apela na milost dr. Žlindre.

— **Bankerot katoliške zadruge.** Občni zbor kmetijskega društva v Cerkljah, oziroma sirarne in mlekarne, se je vršil dne 22. decembra 1902. K istemu je bil odpisan tudi revizor gospodarske zveze Seliškar. Šlo se je za razpust društva. Posebno rada bi bila to dosegla Seliškar in pa kapelan Kos; ker ima »Gospodarska zveza« terjati pri sirarni in mlekarji 1600 kron, hranilnica cerkljanska pa 2400 kron. Pred zborovanjem je Seliškar sam konferiral s predsednikom in ni hotel pustiti nikogar v sobo. Pripravljal je Podjeda, naj prevzame dolg nase. Kmalu nato je poklical odbornike in jih nagovarjal, naj prevzamejo skupno ves dolg. A odborniki so se branili in istotako tudi člani sami. Ob 3. uri se je pričelo zborovanje. Seliškar je zborovalcem omenil, da je samo 1500 K dolga, a o drugem dolgu je molčal, ker je pripravil Podjeda do tega, da se je zavezal plačati »Gospodarsko zvezo«. S tem je mislil, da se bodo člani radovoljno odzvali in pokrili primanjkljaj. V prvi vrsti je torej Seliškar kot zastopnik upnice »Gospodarske zveze« gledal, da je ista bila za

svojo terjatev pokrita. Seveda, Bog si je v prvo sam sebi brado ustvaril in tako si je tudi »Gospodarska zveza« v prvi vrsti zagotovila za svojo terjatev. Kapelan Kos se je strinjal tudi z njim, ga podpiral ter navzočim grozil in jih prosil, naj se udajo in prevzamejo radovoljno dolg v plačilo. Gospod Eržen, ki je zastopal stranke, pa v to ni dovolil, ker je videl, kako velike nerednosti so se godile. Podjed je vsako leto ob sklepu letnih računov izkazal prebitek. Toda tekom enega leta, v katerem se ni kupilo niti kapljice mleka, prodalo pa ves sir, je pa kar naenkrat nastalo dolga 3800 K. G. Eržen je zahteval pojasnila in pa tudi, kako in na kateri podlagi je »Gospodarska zveza« po svojih revizorjih mogla napravljati letne bilance, ker ni bilo nikakih računov. A kunštni Seliškar je odgovoril, da mu je kunštni Podjed prinesel podatke na malem listku in na podlagi teh podatkov sestavila se je falsificirana bilanca. Kako se more bilance napravljati, ne da bi se pregledali računi, je vsakemu neumevno. In na ta način je izkazal Podjed vsako leto prebitek. Zadnje leto pa, ko je začelo vreti in je bilo treba priti ljudem z natančnimi računi, našel je takoj Seliškar napake in prišel takoj na nered, kakršnega morda ni najti nikjer. Računov o prodanem siru ni nikjer. Podjed je odgovoren, da se je pač zapisovalo na posamezne pole papirja, ki pa so se izgubile. — Na to je tudi gospod Eržen zahteval, naj se »Gospodarska zveza« poravnava in naj vsaj ona odpusti polovico, ker je dobila 15.000 K podpore. A Seliškar je odgovoril, da ima »Gospodarska zveza« to podporo porabiti za druge potrebne stvari. Ker se ni moglo priti do sporazumljenja, je gospod Eržen nadalje zahteval, da se napove konkurz in potem se bode že z upnico »Gospodarsko zvezo« tudi poravnalo. Seliškar pa je po vsi sili hotel občni zbor dokončati, a najti ni mogel zapisničarja in niti overovateljev zapisnika. Tako je sam uvidel, da mu ne preostaja drugega, kakor da se uda.

— Triodstotno poštenje.

Popravkarsko društvo je ravnokar podalo poročilo o svojem »delovanju«. Razposlalo je 2305 obvestil o »liberalnih napadih na čast« duhovnikov in 500 obvestil lajnikom na Kranjskem; poleg tega še večje število podobnih obvestil duhovnikom na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, Istri in drugod. Popravkov je bilo »liberalnim« listom poslanih 98, od katerih dobra tretjina ni bilo vsprejetih. »Slovenec« pravi, da tako številno delovanje društva kaže o propalosti liberalcev. Mi se pa drzemo trditi, da kažejo vse kaj drugega, da na ves glas pričajo o moralni propalosti — klerikalcev in duhovščine. 3000krat so naši »liberalni« listi jih napadli, pa le v 98 slučajih so imeli klerikalci korajžjo nastopiti proti našim »napadom« na njihovo »čast«. In kdor ve, kaj vse in kako se popravlja s § 19., mu bo tudi jasno, koliko je bilo vrednih teh 98 popravkov. V 2900 slučajih pa se niso upali niti protestirati, kamo šele nas tožiti, v kar smo jih dostikrat naravnost pozivali, kakor na primer

Lukeca iz šenklaškega farovža. Kako pa naj protestirajo ali tožijo, ako smo pisali resnico? In da smo pisali resnico, nam kažejo navedene številke!

— Dogodki v Ricmanjih.

Predvčerajšnjim so imele Ricmanje zopet odlične goste. Došli so zjutraj po 7. uri, nepričakovano. Zaprano predvčerajšnjim, predno je napočil dan, je kakih 70 orožnikov obkobilico ricmanjsko vas. Kmalu potem je prišel v vas gospod okrajni glavar iz Kopra, namestništveni svetnik Schaffenhauer-Neys z okrajnim komisarjem Gasserjem, s slugo okrajnega glavarstva in kovačem ključavničarjem, ki je imel seboj polno torbo žabnic in vetrihov. Popred že pa je prišel tjakaj tudi gospod župan iz Doline z občinskim slugo. Med tem je prišel v vas tudi del orožnikov. Komisija se je podala v spremstvu orožnikov najprej v farovž. Kmalu na to je šla komisija iskat ključke cerkve, katere hrani vaški načelnik. Ta pa ni hotel izročiti ključev, pač pa jih je kazal komisiji, držec jih v roki. Na to je ključavničar z vetrihi zaprl cerkev. Na vseh pet vrat cerkve in obeh zvonikov je stavil angleške žabnice, na kar je sluga okrajnega glavarstva zapečatil vseh pet vrat z uradnim pečatom. Na to se je komisija podala k pet minut oddaljeni podružnici v Logu, kjer je tudi zaprla in zapečatila vrata. Tako ni bilo predvčerajšnjim v Ricmanjih nikakega zvonjenja — kakor na veliki petek. Na to je okr. glavar postavil več orožnikov, ki stražijo cerkev. Istotako stojita dva orožnika pri cerkvi v Logu. V isti čas so tudi nabili na zidove opomin, naj se nikdo ne dotika pečatov. Na to je slavna komisija odšla v Boršt na obed v znano zatočišče tržaških reformatorjev, in pustivši v Ricmanjih oddelek orožnikov. Ključke žabnic je baje vzel seboj g. okrajni glavar. V mestu je bil konsigniran III. bataljon pešpolka št. 97. Kakor vedno dosedaj se je ljudstvo vedlo uzorno in ni dalo ni najmanjšega povoda, ki bi opravičil tak velikanski aparat. C. kr. uradniki in organi niso postopali iz lastne inicijative, ampak na zahtevanje škofijskega ordinarijata v Trstu. To dokazuje uradni ukaz, ki ga je namestništveni svetovalec Schaffenhauer-Neys osebno uročil gosp. dru. Požarju, katerega je bil našel v postelji radi telesne indispozicije. Ta ukaz se glasi tako-le: »N°. 13/Pr. Preč. gospodu dru. Antonu Požar kaplan-u — Ricmanje. Ker niste zadostili naročilu preč. škofijskega ordinarijata v Trstu, s katerim se Vam je ukazalo predajo cerkev Ricmanje in Log in kaplanijskega urada in poslopja v Ricmanjih, obrnil se je preč. škofijski ordinarijat na c. kr. namestništvo v Trstu z zahtevo, da se postopa proti Vam v smislu § 27. postave od 7. maja 1874 drž. zak. št. 50. C. kr. namestništvo mi je izročilo s svojim odlokom od 16. t. m. št. 160/Pr. to zahtevo za nadaljne uradovanje. Ukažem Vam torej, da mi takoj izročite obe goriomenjeni cerkvi (Ricmanje in Log) in kaplanijski urad; ker v nasprotnem slučaju bodem ta-

koj prisilno izpeljal. Obenem naročam Vam, da v teku treh (3) dni od danes naprej izpraznite kaplanijsko stanovanje, ker drugače bodem tudi izpraznitev prisilno izvršil. Proti temu odloku je Vam prost utok, ki pa nima odločive moči na c. kr. namestništvo v dobi 14 dni potom c. kr. glavarstva v Kopru. — C. kr. okrajno glavarstvo. — Koper, 18. januarja 1903. C. kr. nam. svetovalec L. S. Schaffenhauer l. r. — Ko je g. dr. Požar prečital ta ukaz, je izjavil, da on ne more izročiti cerkve, ker se iste ne nahajajo v njegovi oblasti. Cerkev nega premoženja da ni imel nikdar v opravljanju, ga tudi ne more izročiti! Kaplanijski urad pa je pripravljen takoj predati. Seliti se je začel že minoli teden iz stanovanja in bo skušal, da tudi v tem zadovolji ukazu. Cerkev v Ricmanjih stražijo ponoči in podnevu štirje orožniki, ono v Logu pa dva.

— **Klerikalni liberalci, ali kaj?** V Novem mestu — kjer za domače reveže skrbi županstvo samo, in sicer v popolnoma zadostni meri — in mi smo tega mnenja, da rešitev te zadeve po županstvu je edino pravilna — se je pred kratkim ustanovilo društvo dam z naslovom »Društvo sv. Vincencij«. Namen tega društva je nabirati razun mesečne članarine tudi drugih prispevkov in podpor in iz teh dohodkov podpirati domače reveže. Namen je torej jako lep in vsa čast potrudljivim p. n. damam. Samo eno nam ne gre prav v glavo, t. j. kaj ima pri tem, vse hvale vrednem delovanju opraviti sv. Vincencij in celo — katoliška podlaga — katera je vendar bolj pripravna nabirati od revežev denar (sv. peterski krajcar itd.), ne pa jim ga dajati. Kar nas pa je kar osupnilo, je neverjetna istina, da za člane te klerikalne družbe so pristopile dame odličnih liberalcev — da, celo stebrov naše stranke. Kaj bomo svojim in narodovim sovražnikom še orožje v roke dajali? Kaj vendar delamo? Da bomo torej vedeli, ali imamo tam res zanesljive in tudi v srcu in prepričanju — ne pa samo na jeziku poštene pristaje, prosimo lepo pojasnenja. Z barvo na dan, to nam je ljubše, kakor da bi imeli opraviti z jagnjeti v volčji koži — ali pa z jagnjeti v pravem smislu besede.

— **Zveza mlekarških zadrug.** Osnovni občni zbor zveze kranjskih mlekarških zadrug se je vršil v Logatcu včeraj dne 18. t. m. Udeležba je bila z ozirom na število mlekarov ogromna. Zastopane so bile skoro vse notranjske mlekarne in nekaj gorenjskih in dolenskih, kakor tudi posamezni interesenti in podpiratelji mlekarstva. V tri ure trajajoči seji se je stavilo veliko važnih predlogov. Zveza začne v kratkem delovati. V odbor so izvoljeni gg.: Fran Majdič (Logatec) načelnikom, Josip Turk (Logatec) namestnikom. Drugi odborniki so gg.: Josip Bole na Reki, Alojzij Domicelj ml. v Zagorju, Ivan Leskovec v Št. Vidu (Dolenjsko), Miha Čepirlo na Kalu (Notranjsko), Franc Kunc v Roytah pri Logatcu. Namestniki so gg.: Alojzij Kraje v Grahovem, Fran Arko v Postojini, Janko Toman v Moravčah, Ivan Lampe na Črnem vrhu, Pavel Bole v Kočah. V raz-

sodišču so gg.: Anton Degleria v Logatcu, Gustav Pirc ravnatelj kmetijske družbe, Makso Domicelj na Rakeku, Ivan Urbančič v Trnovem in Matija Monetti, postajenačelnik v Logatcu. Zveza ima svoj sedež v Logatcu. Natančneje poročilo sledi.

— **Na Rečici v savinski dolini** se bo letos zopet vršil misijon, čeprav še od zadnjega ni preteklo več ko 6 let. Misijoni so sploh nepotrebni, da celo zelo škodljivi in pač nikakor ni potrebno, v enem kraju tako pogosto ljudstvo begati in izžemat. Na Rečici je misijon le v enem oziru potreben in to za tri hiše, namreč za kaplanijo, farovž in konzum; tam namreč precej smrdi. Želimo, da bi tem hišam prinesel sv. misijon obilo božjega blagoslova.

— **Dogodki v tržaški škofiji.** „Naša Sloga“ prinaša uvoden članek, v katerem potrja, da je škof krški v svojem diecezanskem listu že prijavil duhovščini, da je kongregacija za obrede v Rimu v jedni seji meseca novembra odobrila, kar je bila v liturgičnem pogledu leta 1901 sklenila diecezanska sinoda v Krku. V tem članku izvaja: Ako bi v Rimu bolje poznali naše odnošaje in našo prošlost, bi tudi — to je gotovo — bolje sodili o nas in bi nas ne obdarjali z izvestnimi obstrukcijami, ki — zgrajene bolj ali manje na nepoznanju okolnosti in razmer — zapirajo vrata našemu jeziku v cerkvi, kar bi se moglo dogoditi tudi v mnogih cerkvah tržaške škofije, kakor se je bilo dogodilo, vsaj deloma, v krški škofiji, a v poreški vsled samovolje italijanskih duhovnikov in ob znanju škofa Flappa popolnoma — osebno, ako bo presv. Nagl poslušal svete in navodila poznanega jezuita, ki utegne pač znati, kako stoje stvari v Rimu, ki pa nikakor ne more vedeti, kako je sedaj, a še manj, kako je bilo pri nas pred desetimi leti. Da se stvar vsaj do neke mere upoti, svetovali bi mu, naj prečita, kar piše v njegovem jeziku neki učenjak o sličnem vprašanju v „Linzer-Quartalschrift“ leta 1888. stran 505, pa bo boljše sodil o naših stvareh in se prepričal, da staroslovenski liturgični jezik ni delo dvojice ali trojice agitatorjev, ampak od vekov rabljeno pravo istrskih Hrvatov in Slovencev, če tudi so se tekom časov utihotapile kake zlorabe, ne po krivdi naroda, ampak po nemarnosti nekaterih, nam malo prijaznih duhovnikov in kolikor toliko po brezbriznosti cerkvenih poglavarjev, ki niso za časa skrbeli za potrebne knjige. Zlorabe naj se odstranijo, temu se ne protivimo, ali ne tako, da se nam jemlje naše pravo, kakor se je to zgodilo v poreški škofiji, kjer pa, nadejamo se, ni še zadnja rečena s kompetentnega mesta.

— **Dvakrat Stallnerja volil.** Anton Schmidt, mašinst pri južni železnici v Celju, bil je po pomoti dvakrat vpisan v volilni imenik mesta celjskega za volitev v deželni zbor. Akoravno sme vsak volilec voliti v deželni zbor samo enkrat, porabil je Anton Schmidt to pomoto ter je prišel dvakrat volit. — Prvo krat je volil kot železničar koj v začetku, proti koncu volitve prišel je pa še drugokrat. Ker narodna stranka Celjane pozna, bila je oprezna in tako je gosp. Jošt, revizor »Zveze slovenskih posojilnic«, takoj protesti-

ral, češ, da je že enkrat volil. — Dr. Schurbi vprašal je vsled tega Schmidta, ali je res že volil, na kar je pa ta kot pošten celjski Nемеc odločno rekel, da ne, ter je potem še enkrat volil Stallnerja. — Potem se je bahal po gostilnah, da je on največji Celjan, kajti on edini je dvakrat Stallnerja volil. Pa to veselje ni trajalo dolgo, prišla je namreč ovadba in Anton Schmidt moral je pred sodnijo. — Gosp. dr. Schurbi je pri dotični obravnavi v soboto dne 17. t. m. sicer trdil z vso odločnostjo, da on ni vprašal Schmidta, ali je že volil, da tega vprašanja sploh nikdo ni stavil in da torej tudi ni Schmidt zanikal. — Pa ker so pričeli gg. Jošt in Terček in tudi sodni adjunkt dr. Hradetzky vse to potrdili, izreklo je okrožno sodišče, da je Schmidt zvičajno ravnal in se zakrivil volilne sleparije ter ga obsodilo na 24 ur strogega zopora. Heil!

— **Bivšo ljubimko umoril.** Iz Opatije se nam poroča: 59letni bivši mornar Ivan Lade v Poljanah pri Veprincu je imel pred 15 leti ljubavno razmerje z neko Marijo Lade iz iste vasi. Posledica tega razmerja je bil otrok, za katerega se pa Lade ni nikdar brigal. Lade je potem pretrgal to znanje in se oženil z neko drugo žensko. Končno je Marija Lade svojega ljubimca tožila in je bil isti obsojen da ji mora za otroka plačati 214 K. Lade je bil iz sebe in se rotil, da se bivše ljubimke že znebi. Res jo je pred nekaj časom zasačil in jo toliko časa kam enjal, da jo je ubil. Mrtvo ljubimko je potem pokopal pod velikim kupom kamenja. Slučaj je nanesel, da so sedaj našli truplo, na kar je bil Lade aretiran.

— **Križ zlomil.** Mesarski pomočnik Ivan Ule, 35 let star, iz Litije, si je v Trbovljah pri vzdigovanju zaklanega vola zlomil križ. Pripeljali so ga v dež. bolnico, a bo zelo težko okreval.

— **Zaprl so postopača in nevarnega tata Jožefa Florjančiča,** vulgo Sitarja iz Perovega, občina Grosuplje, kateri je na sumu, da je 30. decembra l. l. v Škofelji pri Zabukovevi hiši ustrelil skozi okno na posestnico Frančiško Tomažičevo in jo smrtnonevarno ranil.

— **Samomori v Ljubljani.** Leta 1902. je bilo v Ljubljani 9 samomorov, in sicer se je 5 oseb ustrelilo, 2 osebi sta skočili v vodo in utonili, ena se je zastrupila in ena se je obesila.

* **Stroški za potovanje grofa Lambsdorfa.** Bolgarski listi so izvedeli iz Petrograda, koliko se je potrosilo za zadnje potovanje ruskega ministra.

Železniški stroški	12.000	frankov
Za vozove in napitnine	5.000	„
Za bankete je plačal		„
grof	78.000	„
Darov je dal	22.000	„
in sicer:		„
na dunajskem dvoru	10.500	„
v Sredu	2.500	„
v Belemgradu	2.200	„
v drugih mestih	10.000	„
Spominskih darov	20.000	„
Grof sam za se in za svoje spremstvo je potrosil	17.000	„

Tako da je plačal grof Lambsdorf za svoje okrožno potovanje svotico kakih 147.000 frankov.

* **Plače članov berlinskega magistrata.** Nadžupan Kirschner dobiva na leto 30.000 mark, župan dr. Reicke 18.000 mark, mestni svetnik in tajni vladni svetnik Maass 15.000 mark. Po 12.000 mark dva mestna svetnika, dva stavbna svetnika in dva šolska svetnika. Mestni fizik dobiva 11.000 mark. Po 9500 mark nadaljnih pet mestnih svetnikov in drugi fizik. Stavbna svetnika še dobivata vrhutega po 1500 mark za — voznine.

* **Krivoprisežnik.** Župnik v Galameru v Zgornji Italiji, don Piccini, je bil minoli teden pri porotnem sodišču v Alessandriji obsojen na 6 mesecev ječe in 300 frankov globe, ker je pri neki pravdi po krivem prisegel.

* **Srebrno dete.** Poštni kontrolor v Briesenu (Hessensko-Darmstadt) je obhajal te dni prav poseben jubilej. Rodil se mu je petindvajseti otrok.

* **Kako Irci zborujejo.** Angleška vlada je prepovedala Ircem vsako javno zborovanje. Na novega leta dan pa so si prebivalci v Monina vkljub strogi prepovedi privoščili dva shoda. Policiji se je namreč naznanilo, da se vrši par mil od mesta javni shod. Vseh 120 policajev je zasedlo bicikle in vozove ter so drvili shod razgnat. Zborovalci pa so bili na to pripravljeni ter so imeli vsi konje seboj. Ko so se policaji približali, poskakali so na konje ter zbežali čez hribe, koder jim niso mogli zasledovalci slediti na kolesih, niti na vozovih, temuž so morali sopihati peš. Med tem časom so zborovalci onstran hriba nadaljevali shod, a ko je policija po večurni brezuspešni gonji se vrnila v mesto, je zvedela žalostno vest, da se je med tem časom v mestu vršil glavni shod.

* **Plemenitaši in cerkev.** Tudi v katoliški cerkvi imajo plemenitaši vedno prednost in predpravo. Sedaj je izpraznjeno mesto škofa v Kraljevem Gradcu. Ta škofija je popolnoma češka. Škof pa ne postane kak Čeh, kak ugleden, učen in zaslužen duhovnik, ki je po izkušnjah in po letih zmožen za vodstvo škofije, nego 36 let stari češkega jezika nezmožni princ Hohenlohe, sedaj kanonik v Olomucu!

* **Koliko je Slovanov?** L. Niederle piše v „Slov. Přeledu“, da je Slovanov 137—138 mil. in sicer Rusov 95,165,025, Poljakov 18,764,353, Čehov 8,639,347, Lužičanov 108,884, Slovencev 1,252,780, Srbov in Hrvatov 8,107,131, Bolgarov 4,850,000. Vseh Nemcev je baje 84,793,000.

* **Užaljeno jezero.** Blizu saksonskih toplic Elster je nekaj večja mlaka, ki so jo idealni kopališčniki krstili v „Lujzino jezero“. A sedaj, ko je princesinja ostavila svoje Saksonec, so se občinski mogotci v Elstru sestali ter sklenili, da se mora jezero prekrstiti. Kaj pa, če se princezinja vrne?

* **Vzrok vstaje v Maroku.** Kdo bi si bil mislil, da je tudi tukaj vmes ženska. Cherchez le femme! Sultan Abdul-Aziz v Maroku se je strastno zaljubil v hčer angleškega vojnega nadzornika Mac Leana. Lepa deklica pa je tudi po tem, da zavrti glavo vsakemu možu! Njena temna polt, združena iz angleške in arabske mešanice, je naravnost očarajoča. In ko se je tako pripodila na svojem belcu mimo sultanove palače, je staremu grešniku zatrepetalo srce. Začel se ji je laskati, a krasotica je ostala hladna. To je sultana še bolj razvnelo. Da bi se dopadel lepi Angležinji, začel se je oblačiti po evropski šegi. To je bilo ministrom odveč. Zoperstavili so se angleškemu vplivu. Naročili so celo za sultanov harem neko krasno Francozinjo in ravnotako zapeljivo Španjolko, da bi pozabil pri njima sultan Angležinje. Toda vse zastoj, zaljubljeni sultan je norel dalje, kupil si

je celo bicikel in avtomobil, da omehta trdo srce svojega ideala. To se mu ni posrečilo, pač pa je provzročil vstajo zoper sebe in svojo „nevernost.“

Loterijske srečke.

Brao, 21. januarja.	74, 18, 68, 27, 53.
Dunaj, 17. januarja.	31, 87, 81, 64, 26
Trst, 10. januarja.	83, 39, 75, 41, 14.
Gradeo, 17. januarja	74, 33, 46, 24, 34
Praga, 14. januarja.	51, 49, 14, 28, 85.
Lino, 10. januarja.	71, 43, 44, 19, 67.

Tržne cene v Ljubljani.

	K	h		K	h
Gov. meso I. kg	1	30	pšenič. 100 kg	27	40
" " II. "	1	10	koruzna " "	19	—
" " III. "	1	—	Majdova " "	35	—
Teletje,	1	50	Fižol, liter . . .	—	20
Praščičje m. sv. .	1	60	Grah, " "	—	40
" " pr.	2	—	Leča, " "	—	25
Koštrun. meso . .	90	—	Kaša, " "	—	20
Maslo	2	60	Ričet, " "	—	—
Surovo maslo, . .	2	40	Pšenica " 100 kg	18	40
Mast praščičja .	1	80	Rž	15	—
Slanina sveža . .	1	70	Ječmen	15	60
" " prek.	1	80	Oves	15	40
Saló	1	40	Ajda	19	60
Jajce	—	10	Proso, bel. " "	18	—
Mleko, liter . . .	—	18	" " nav. " "	16	—
Smetana sl. lit. .	—	80	Koruza	16	80
" " kislá	—	80	Krompir	5	60
Med kg	1	20	Drva, trda m ³	7	80
Piščanec	1	40	" meh. " "	5	60
Golob	—	50	Seno . . 100 kg	7	60
Raca	—	—	Slama	7	—
Zajec	—	—	Stelja	—	—

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

— v Ljubljani. —

Zahtevajte jo povsod!!

Najvišji izbor

Najnižje cene

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

ŠKRAT

najcenejši slovenski šaljivi list izhaja v Trstu vsako soboto ter prinaša lepe izvorne slike.

Cena za celo leto K 6.—
" " pol leta " 3.—

Posamezne številke po 10 stot.

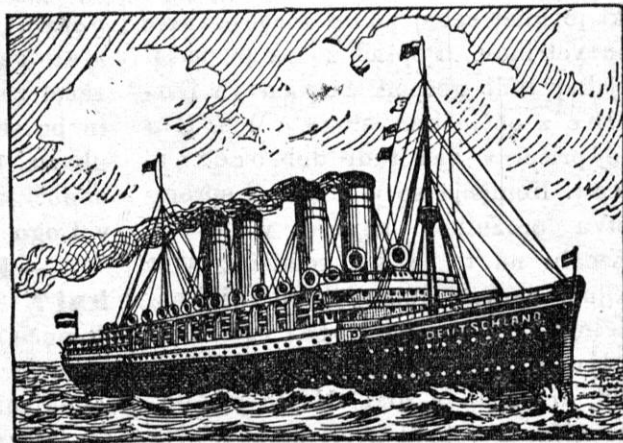
Naslov:

Uprava lista „Škrat“ v Trstu.

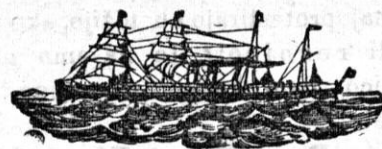
Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.
Hamburg-New York le 6 dni.
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno

oblastveno potrjena
agentura
Hamburg-Ameriške linije
Ljubljana
Dunajska cesta št. 31
od južnega kolodvora takoj na desno.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali (2073—21)

Anton Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Odvetnik

dr. Vladimir Ravnihar

ima svojo pisarno

v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 5

v novi Čudnovi hiši nasproti sodnijskemu poslopiju.

Stanje hranilnih vlog:

17 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 400.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (89—1)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4¹/₂% do 5%.